

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

**Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της
επαγγελματικής εξέλιξης της θέσης των γυναικών στην
ακαδημαϊκή (Πανεπιστημιακή) ιεραρχία. Μελέτη περίπτωσης:
το Πανεπιστήμιο Πατρών
1964 – 2007
2011-2012**

**Asimaki, A., Zenzefilis, V. & Koustourakis, G. (2016) The
access I and the Development of Female Academics in the
University Field in Greece: University of Patras Case Study.
Open Journal of Social Sciences (4) 150-162.**

Η είσοδος και η εξέλιξη των γυναικών μελών ΔΕΠ στο
Πανεπιστημιακό πεδίο: Η μελέτη περίπτωσης του Πανεπιστημίου
Πατρών

Εισαγωγικά

Γυναίκες στο εκπαιδευτικό πεδίο

Γυναίκες: Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Πανεπιστήμιο Πατρών – Γυναίκες μέλη Δ.Ε.Π.

Θεωρητικό - Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Δεδομένα - Συμπεράσματα

- Η Κοινωνιολογία και η μεταβλητή του φύλου (1970)

Η έρευνα στρέφεται:

- α) Στη θέση των γυναικών σε συγκεκριμένες ιστορικο-κοινωνικές περιόδους
- β) Στις κοινωνικές ανισότητες

Η θέση των γυναικών σήμερα:

- Ποιότητα απασχόλησης
- Θέσεις κύρους – υψηλών ευθυνών
- Εκπαίδευση – Γυναίκες μέλη ΔΕΠ

Η παρουσία των γυναικών στο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα

- 1960: 23% Γ. .... 2006: 59,68% Γ. (Παν/μιο)
- 2008 – 2009: Γ. 104.318, Α. 65.564...

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

- Προσχολική αγωγή – κυρίως γυναίκες
- Πρωτοβάθμια – περισσότερες γυναίκες
- Γυμνάσιο – περισσότερες γυναίκες
- Λύκειο
- Φιλολόγοι -γυναίκες στο Γυμνάσιο περισσότερες από ότι στο Λύκειο
- Μαθηματικοί- γυναίκες (μικρότερο ποσοστό σε σχέση με τους άνδρες)– περισσότερες γυναίκες στο Γυμνάσιο και λιγότερες στο Λύκειο
- Που οφείλεται ο αυξημένος αριθμός των γυναικών στο Γυμνάσιο;

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

- Θεσμική κατοχύρωση της δωρεάν Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Ίδρυση καθηγητικών Σχολών – επαρχιακά κέντρα
- Υποχρεωτική Εκπαίδευση – Διαχωρισμός Γυμνασίου – Λυκείου – αύξηση θέσεων

Η αύξηση του αριθμού των γυναικών στο γυμνάσιο οφείλεται σε: Μεταρρυθμίσεις και αλλαγή νοοτροπιών

- Μειωμένο γόητρο του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού

- ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΛΥΚΕΙΟ
- Γυμνάσιο: Διαφορετικό Α.Π. (π.χ. ξένες γλώσσες, μουσική...) – διδάσκουν γυναίκες
- Λύκειο: Περισσότερη προετοιμασία –σύγκρουση με τον κοινωνικό ρόλο των γυναικών
- Λύκειο: Συνδέεται με άτυπες μορφές διδασκαλίας – Άνδρες
- Λύκειο: Παραβατικές συμπεριφορές και απειθαρχία
- ΔΙΟΙΚΗΣΗ
- Ηγεσία και Φύλο ....
- Τριτοβάθμια Εκπαίδευση – Γυναίκες Πανεπιστημιακοί – έμφυλη απουσία (Ελλάδα – Διεθνές πεδίο) – ισχνή παρουσία

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΕΔΙΟ

- Περιορισμένη συμμετοχή των Γυναικών
- Παρουσία σε ορισμένους επιστημονικούς κλάδους
- Η έρευνα στην Ελλάδα, αλλά και στο διεθνές επιστημονικό πεδίο

Ο σκοπός της έρευνάς μας:

«Η συλλογή και παρουσίαση ποσοτικών δεδομένων και η ερμηνεία των προσδιοριστικών παραγόντων εισόδου και παρουσίας των γυναικών μελών ΔΕΠ σε σχολές κύρους»

Πανεπιστήμιο Πατρών

- Ίδρυση Πανεπιστημίου Πατρών: 1964 (Ν.Δ. 4425/1964).
- Το Πανεπιστήμιο Πατρών έδωσε έμφαση:
  - Στις Θετικές Επιστήμες, Τεχνολογία, Οικονομικές και Κοινωνικές Επιστήμες, Διοίκηση Επιχειρήσεων.
  - Στη μείωση της εξόδου Ελλήνων φοιτητών στο εξωτερικό
  - Στην επάνοδο Ελλήνων επιστημόνων που σταδιοδρομούσαν σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού

Οι γυναίκες στο Πανεπιστημιακό Πεδίο

- Οι γυναίκες Πανεπιστημιακοί σήμερα αποτελούν «μειοψηφία» παγκοσμίως.
- Ευρώπη: κατέχουν κατά μέσο όρο 5% - 10%... των καθηγητικών εδρών.
- Ελλάδα: συγκέντρωση γυναικών μελών ΔΕΠ κυρίως:
  - Στις χαμηλές βαθμίδες (κάθετη διάκριση)
  - Στις ανθρωπιστικές, κοινωνικές και νομικές επιστήμες (οριζόντια διάκριση)
  - Γυναίκες μέλη ΔΕΠ κατά Μ.Ο. -27%-28% (2007) επί του συνολικού αριθμού ΔΕΠ.

Στη διεθνή βιβλιογραφία παρατηρούνται δύο φαινόμενα:

Το φαινόμενο Glass ceiling και το φαινόμενο Leaking pipeline

Οι γυναίκες Πανεπιστημιακοί έχει παρατηρηθεί ότι:

- Έχουν λιγότερες πιθανότητες να αποκτήσουν οικογένεια
- Προάγονται με βραδύτερους ρυθμούς συγκριτικά με αυτούς των ανδρών ομοτέχνων τους
- Κατέχουν λιγότερες συγκριτικά διοικητικές και διευθυντικές θέσεις
- Αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στον τομέα της διδασκαλίας και της συμβουλευτικής των φοιτητών
- Έχουν λιγότερες ευκαιρίες για χρηματοδότηση έρευνας
- Υπολείπονται στις επιστημονικές εργασίες - Δημοσιεύσεις

Ερευνητικά Ερωτήματα

- Ποιοι παράγοντες φαίνεται ότι επηρέασαν την είσοδο των γυναικών ως διδασκουσών στο Πανεπιστήμιο Πατρών;
- Ποια είναι η κατανομή των γυναικών στα διάφορα επιστημονικά πεδία του Πανεπιστημίου Πατρών, και ιδιαίτερα στις σχολές υψηλού επιστημονικού κύρους και γοήτρου;

Θεωρητική προσέγγιση

Θεωρία του Pierre Bourdieu και ιδιαίτερα αξιοποίηση των εννοιών:

- Επιστημονικό πεδίο – Πανεπιστημιακό πεδίο
- Επιστημονικό κεφάλαιο.
- Habitus (έμφυλο)

- Επιστημονικό πεδίο

Το επιστημονικό πεδίο είναι έννοια παράγωγη της έννοιας του Πεδίου

Επιστημονικό πεδίο: μικρόκοσμος

Εκφράζει ένα σύστημα σχέσεων μεταξύ δρώντων που κατέχουν ύστερα από προσπάθειες και αγώνες διαφορετικές «κεκτημένες» θέσεις
(Ασκεί εξαναγκασμούς, συμφέροντα, οφέλη, συσχετισμούς δυνάμεων)

Διακύβευμα του επιστημονικού πεδίου αποτελεί το επιστημονικό κύρος

Οι θέσεις στο επιστημονικό πεδίο εξαρτώνται από το επιστημονικό κεφάλαιο

- Επιστημονικό κεφάλαιο

Είδος συμβολικού κεφαλαίου που συνδέεται με την αναγνώριση των ομοτέχνων – ανταγωνιστών στο επιστημονικό πεδίο

Διαχωρίζεται σε:

- Καθαρό επιστημονικό κεφάλαιο (συμβολή στην επιστήμη – επιστημονικές εργασίες)
- και σε Θεσμικό (αποκτάται με πολιτικές και στρατηγικές που απαιτούν χρόνο)

Τα δυο αυτά είδη κεφαλαίου αντιστοιχούν σε δύο όψεις – δύο είδη εξουσίας

- Μια εξουσία προσωπικού γοήτρου και μια θεσμική εξουσία

Σύμφωνα με τον P. Bourdieu:

«ο χώρος των θέσεων σε κάθε πεδίο
προσλαμβάνεται από προσαρμοσμένα *Habitus* -
έξεις...»

Habitus: σύστημα διαθέσεων που αποκτάται με
άρρητη ή ρητή μαθητεία

- *To Habitus είναι έμφυλο*

- Κοινωνικό πεδίο – έμφυλες διακρίσεις – αλλαγές;
- Η μείζων αλλαγή: ανδρική κυριαρχία – προφάνεια
- Η γυναικεία κατάσταση: Βαθείς αλλαγές
- Γυναίκες: Μεσαία, μεσολαβητικά επαγγέλματα
(εκπαίδευση, κοινωνική βοήθεια, παραϊατρικές δραστηριότητες, μεσαία διοικητικά στελέχη...)

Τελικά:

- Όπως σε μια «κούρσα χάντικαπ» διατηρείται η δομή των αποστάσεων ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες

- **HABITUS**

- Το ερώτημα που τίθεται σε σχέση με τις γυναίκες και το έμφυλο habitus είναι το εξής:
- Υφίσταται μία αρμονική συνάντηση μεταξύ των Πανεπιστημιακών θέσεων και των διαθέσεων των γυναικών;
- Τα διαμορφωμένα habitus των γυναικών δεν ενισχύουν την τάση εισόδου τους σε πεδία προσδιορισμένα από τον ανδρισμό

Για να καταφέρουν να εισέλθουν στο πανεπιστημιακό πεδίο οι γυναίκες πρέπει να διαθέτουν:

- *Επιστημονικό κεφάλαιο ΚΑΙ κατάλληλα διαμορφωμένο habitus*

Μεθοδολογία

Πρωτογενείς Πηγές:

Διαδικασία προσέγγισης ιστορικών ντοκουμέντων.

- Επετηρίδες του Πανεπιστημίου Πατρών.

Μέθοδος

- Ποσοτική επεξεργασία των δεδομένων.
- Μονάδα ανάλυσης: η γυναικεία παρουσία.
- 1964 – 1981 – Καθηγητική έδρα
- 1982 – Ν. 1268/1982

2011-2012: ποιοτική ανάλυση περιεχομένου
Συνεντεύξεις

Πίνακας 1: Διδακτικό Προσωπικό Πανεπιστημίου Πατρών κατά σχολή και βαθμίδα (ακαδ. έτος 1981-82)

Διδακτικό Προσωπικό	Φυσικομαθηματική Σχολή		Πολυτεχνική Σχολή		Ιατρική Σχολή		Σύνολο Σχολών	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Ανώτερο Διδακτικό Προσωπικό								
Τακτικοί Καθηγητές	30	1	40	---	18	---	88 (98,9)	1 (1,1)
Μόνιμοι Καθηγητές	10	---	---	---	---	---	10 (100)	---
Έκτακτοι Καθηγητές	9	---	6	---	---	---	15 (100)	---
Εντεταλμένοι Υφηγητές	7	---	1	---	---	---	8 (100)	---
Υφηγητές	2	---	3	---	---	---	5 (100)	---
Ειδικοί Επιστήμονες	3	1	10	---	---	---	13 (92,9)	1 (7,1)
Σύνολο	61 (96,8)	2 (3,2)	60 (100)	---	18 (100)	---	139 (98,6)	2 (1,4)
Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό								
Επιμελητές	51	14	15	---	15	6	81 (80,2)	20 (19,8)
Βοηθοί	36	16	16	8	---	---	52 (68,4)	24 (31,6)
Επιστημονικοί Συνεργάτες	25	13	61	6	22	15	108 (76)	34 (24)
Παρασκευαστές	9	38	3	44	2	32	14 (10,9)	114 (89,1)
Σύνολο	121 (59,9)	81 (40,1)	97 (62,6)	58 (37,4)	39 (42,4)	53 (57,6)	255 (57)	192 (43)

Πηγή: Επετηρίδα Πανεπιστημιακού Έτους 1981-1982. Οι τιμές στην παρένθεση δηλώνουν το ποσοστό επί τοις εκατό για κάθε περίπτωση.

Πίνακας 2: Διδάσκοντες στο Πανεπιστήμιο Πατρών κατά σχολή και κατηγορία (ακαδ. έτος 1982-83)

Διδακτικό Προσωπικό	Φυσικομαθηματική Σχολή		Πολυτεχνική Σχολή		Ιατρική Σχολή		Σύνολο Σχολών	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.)								
Καθηγητές	48	1	38	---	18	---	104 (99,1)	1 (0,9)
Αναπληρωτές Καθηγητές	---	---	3	---	---	---	3 (100)	---
Επίκουροι Καθηγητές	11	---	2	---	3	---	16 (100)	---
Λέκτορες	63	20	15	---	18	6	96 (78,7)	26 (21,3)
Σύνολο Δ.Ε.Π.	122 (86,5)	19 (13,5)	58 (100)	---	39 (86,7)	6 (13,3)	219 (89)	27 (11)
Λοιποί Διδάσκοντες (με δυνατότητα μελλοντικής εξέλιξης σε ΔΕΠ)								
Βοηθοί μη Διδάκτορες	24	11	13	8	---	---	37 (66,1)	19 (33,9)
Επιστημονικοί συνεργάτες	24	8	55	5	22	14	101 (78,9)	27 (21,1)
Ειδικοί επιστήμονες	2	1	10	---	2	1	14 (87,5)	2 (12,5)
Σύνολο λοιπών Διδασκόντων	50 (71,4)	20 (28,6)	78 (85,7)	13 (14,3)	24 (61,5)	15 (38,5)	152 (76)	48 (24)

Πηγή: Επετηρίδα Πανεπιστημιακού Έτους 1982-1983. Οι τιμές στην παρένθεση δηλώνουν το ποσοστό επί τοις εκατό για κάθε περίπτωση.

Πίνακας 3: Μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών κατά σχολή και βαθμίδα (ακαδ. έτος 1991-92)

Σχολές	Καθηγητές		Αναπληρωτές Καθηγητές		Επίκουροι Καθηγητές		Λέκτορες		Σύνολο Σχολής	
	Άνδρ.	Γυναίκ.	Άνδρ.	Γυναίκ.	Άνδρ.	Γυναίκ.	Άνδρ.	Γυναίκ.	Άνδρες	Γυναίκ.
Θετικών Επιστημών	33	1	23	4	36	13	25	9	117 (81,2)	27 (18,8)
Πολυτεχνική Σχολή	49	---	24	---	21	---	32	2	126 (98,4)	2 (1,6)
Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών	2	2	6	---	4	2	7	4	19 (70,4)	8 (29,6)
Επιστημών Υγείας	19	---	2	---	10	3	9	4	40 (81,6)	9 (18,4)
Τμήματα Οικονομικών	---	---	4	---	3	1	---	---	7 (87,5)	1 (12,5)
Σύνολο	103 (29)	3 (0,8)	59 (16,7)	4 (1,1)	74 (21)	19 (5,4)	73 (20,6)	19 (5,4)	309 (86,7)	47 (13,3)

Πηγή: Επετηρίδα Πανεπιστημιακού Έτους 1991-1992. Οι τιμές στην παρένθεση δηλώνουν το ποσοστό επί τοις εκατό για κάθε περίπτωση.

Πίνακας 4: Μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών κατά σχολή και βαθμίδα (ακαδ. έτος 1996-97)

Σχολές	Καθηγητές		Αναπληρωτές Καθηγητές		Επίκουροι Καθηγητές		Λέκτορες		Σύνολο Σχολής	
	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρες	Γυναίκ.
Θετικών Επιστημών	61	4	31	5	54	23	18	9	164 (80)	41 (20)
Πολυτεχνική Σχολή	62	---	26	---	39	---	29	5	156 (96,9)	5 (3,1)
Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών	8	1	6	4	15	8	3	3	32 (66,7)	16 (33,3)
Επιστημών Υγείας	17	1	9	1	21	14	8	3	55 (74,3)	19 (25,7)
Τμήματα Οικονομικών	2	---	3	1	2	1	3	1	10 (77)	3 (23)
Σύνολο	150 (29,9)	6 (1,2)	75 (14,9)	11 (2,2)	131 (26,1)	46 (9,2)	61 (12,2)	21 (4,3)	417 (83,2)	84 (16,8)

Πηγή: Επετηρίδα Πανεπιστημιακού Έτους 1996-1997. Οι τιμές στην παρένθεση δηλώνουν το ποσοστό επί τοις εκατό για κάθε περίπτωση.

Πίνακας 5: Μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών κατά σχολή και βαθμίδα (ακαδ. έτος 2006-07)

Σχολές	Καθηγητές		Αναπληρωτές Καθηγητές		Επίκουροι Καθηγητές		Λέκτορες		Σύνολο Σχολής	
	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρ.	Γυναίκ.	Ανδρες	Γυναίκ.
Θετικών Επιστημών	79	9	35	14	45	16	26	14	185 (77,7)	53 (22,3)
Πολυτεχνική Σχολή	89	1	40	2	47	5	25	9	201 (92,2)	17 (7,8)
Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών	11	6	10	9	14	9	14	18	49 (53,8)	42 (46,2)
Επιστημών Υγείας	40	4	29	16	41	17	14	10	124 (72,5)	47 (27,5)
Τμήματα Οικονομικών	8	2	2	1	11	1	5	1	26 (83,9)	5 (16,1)
Σύνολο	227 (30,3)	22 (2,9)	116 (15,5)	42 (5,6)	158 (21,1)	48 (6,4)	84 (11,2)	52 (7)	585 (78,1)	164 (21,9)

Πηγή: Ηλεκτρονική βάση μελών ΔΕΠ ΥΠΕΠΘ. Οι τιμές στην παρένθεση δηλώνουν το ποσοστό επί τοις εκατό για κάθε περίπτωση.

Συμπεράσματα

- Από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Πατρών μέχρι σήμερα, παρατηρείται διαχρονικά η αυξανόμενη παρουσία και συμμετοχή γυναικών στο χώρο των μελών ΔΕΠ.
- Για την αυξητική τάση εισόδου των γυναικών ως μελών ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Πατρών επέδρασαν οι νομοθετικές παρεμβάσεις από την περίοδο 1982 και ύστερα.
- Το έτος 1991–92 για πρώτη φορά περνούν οι γυναίκες την πύλη της Πολυτεχνικής Σχολής.
- Το έτος 2006-2007 αλλάζει η παρουσία των γυναικών στις δύο ανώτερες βαθμίδες στο Πανεπιστήμιο Πατρών. (1997: 17 Γυναίκες, ποσοστό 3,4%, 2007: 64 Γυναίκες , ποσοστό 8,5%).
- 2007: επί του συνολικού αριθμού μελών ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Πατρών οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 21,9% (164 Γυναίκες), έναντι του ποσοστού 78,1% των ανδρών (585 Άνδρες)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Επιτροπή Ισότητας των Φύλων

Πανεπιστημίου Πατρών

<https://isotita.upatras.gr/>

Προπτυχιακοί φοιτητές/τριες: Άνδρες: 48%, Γυναίκες: 53%

Μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες: Άνδρες: 45,8%, Γυναίκες: 54,2%

Υποψήφιοι διδάκτορες: Άνδρες: 56,3%, Γυναίκες: 43,7%

ΜΕΛΗ ΔΕΠ:

ΑΝΔΡΕΣ: 73%

ΓΥΝΑΙΚΕΣ: 27%

Η είσοδος και η εξέλιξη των γυναικών μελών ΔΕΠ στο Πανεπιστημιακό πεδίο: Η μελέτη περίπτωσης του Πανεπιστημίου Πατρών (2011-2012)

Ερευνητικά ερωτήματα:

- Ποιες είναι οι απόψεις των γυναικών μελών ΔΕΠ σχετικά με τους λόγους εισόδου τους στο ακαδημαϊκό πεδίο;
- Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν κατά την πορεία εξέλιξής τους στο συγκεκριμένο πεδίο;

Από το λόγο των γυναικών πανεπιστημιακών διαφάνηκε ότι:

- Η είσοδός τους στο πανεπιστημιακό πεδίο δεν αποτελούσε επαγγελματικό στόχο.

«Καταρχήν εμένα οι γονείς μου ήθελαν να γίνω δασκάλα. Πάντα είχαν την αντίληψη πως μια καλή δουλειά είναι αυτή της εκπαιδευτικού. Δεν ήξερα ότι θα διδάξω στη Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν το είχα ως στόχο».

- Οι γυναίκες μέλη ΔΕΠ αντιμετώπιζαν δυσκολίες: το τίμημα της ένταξης στο Πεδίο.
- *«Όταν παραμελείς τα παιδιά αυτό φαίνεται αργότερα. Δε θα συνιστούσα αυτή τη δουλειά σε μία γυναίκα που βάζει ως πρώτη προτεραιότητα την οικογένεια... Είναι απαιτητική καριέρα η πανεπιστημιακή. Εγώ έκανα θυσίες εις βάρος των παιδιών μου και αυτό δεν είναι καλό»*

- Το καθαρό επιστημονικό κεφάλαιο των γυναικών μελών ΔΕΠ κεφάλαιο ήταν ελλειμματικό

Ο ελλειμματικός χρόνος στην παραγωγή δημοσιεύσεων

«Η συγγραφή είναι θέμα χρόνου. Η γυναίκα έχει μεγαλύτερο οικογενειακό φορτίο σε σχέση με τον άντρα. Παίρνει την οικογένεια επάνω της. Αυτό τη δυσκολεύει να αποδώσει σε αριθμό εργασιών. Επομένως όπως στις βαθμίδες θα φτάσει πιο αργά και τον απαραίτητο αριθμό εργασιών θα φτάσει πιο αργά»

- Η ατολμία των γυναικών και η επιθετικότητα των ανδρών: Δυο συντελεστές παραγωγής «καθαρού επιστημονικού κεφαλαίου»

- *«Ίσως οι γυναίκες είναι άτολμες, ..., ίσως να μην τολμούν να στείλουν ένα άρθρο για δημοσίευση, ..., ίσως να φοβούνται την κριτική*

- Οι έμφυλες διακρίσεις στο πανεπιστημιακό πεδίο ως ανασταλτικός παράγοντας συσσώρευσης «καθαρού επιστημονικού κεφαλαίου»

- *«Πάντα προτιμούν τους άνδρες ερευνητές, ..., έχουν μία καλύτερη εύνοια και μεταχείριση. Ίσως γιατί όλοι πιστεύουν ότι αν επενδύσουν επάνω τους έχουν ένα πιο σίγουρο δρόμο για τον ακαδημαϊσμό».*

- Το «θεσμικό επιστημονικό κεφάλαιο» των γυναικών μελών ΔΕΠ ήταν ανύπαρκτο
- *«Δε με ενδιαφέρει καθόλου μία θέση εξουσίας. Είναι η φύση μου τέτοια»*
- *«Ποτέ, ποτέ, ποτέ δεν επεδίωξα μία θέση εξουσίας. Καταρχήν είμαι πολύ κακή σε αυτά. Δεν μου αρέσει καθόλου μα καθόλου να ασκώ εξουσία»*
- Αντί συμπεράσματος

Οι γυναίκες μέλη ΔΕΠ λόγω του περιορισμένου όγκου του επιστημονικού τους κεφαλαίου τοποθετούνται στις θέσεις των κυριαρχούμενων και όχι των κυρίαρχων στη δομή του επιστημονικού πεδίου

Θέμα για συζήτηση

Συνέντευξη σε μια γυναίκα μέλος ΔΕΠ